

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Головного управління
Держпродспоживслужби
у Волинській області
від 01 травня 2026 року № 311-од

ПОЛОЖЕННЯ **про Управління фітосанітарної безпеки Головного управління** **Держпродспоживслужби у Волинській області**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Управління фітосанітарної безпеки (далі – Управління) є самостійним структурним підрозділом Головного управління Держпродспоживслужби у Волинській області (далі – Головне управління).

Управління підпорядковується начальнику Головного управління.

Контроль та координацію діяльності Управління здійснює заступник начальника Головного управління.

Повноваження Управління, відповідно до його компетенції, поширюються на територію Волинської області.

2. Управління у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про державну службу», «Про запобігання корупції», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про насіння і садивний матеріал», «Про карантин рослин», «Про охорону прав на сорти рослин», «Про зерно та ринок зерна в Україні», «Про пестициди і агрохімікати», «Про захист рослин», «Про охорону праці» та іншими законами України у відповідних сферах, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, дорученнями Прем'єр-міністра України, наказами міністерств, наказами Держпродспоживслужби, дорученнями Голови Держпродспоживслужби та його заступників, актами місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, наказами та дорученнями керівництва Головного управління, Положенням про Головне управління та цим Положенням.

3. До складу Управління входять такі структурні підрозділи:

- 1) відділ карантину рослин;
- 2) відділ фітосанітарних заходів на кордоні;
- 3) відділ захисту рослин, фітосанітарної діагностики та прогнозування;
- 4) відділ контролю у сфері насінництва, розсадництва та якості зерна.

4. Основним завданням Управління є забезпечення реалізації державної політики у сферах карантину та захисту рослин, насінництва та розсадництва, за додержанням заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин під час створення дослідження та практичного використання генетично модифікованих організмів у відкритих системах на підприємствах, в установах і організаціях агропромислового комплексу

незалежно від її підпорядкування і форми власності (ГМО у відкритих системах), охороною прав на сорти рослин, контролю за якістю зерна та продуктів його переробки.

II. ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА ОБОВ'ЯЗКИ УПРАВЛІННЯ

1. Управління відповідно до покладених на нього завдань забезпечує реалізацію державної політики:

1) У сферах карантину та захисту рослин:

а) здійснює в межах своїх повноважень фітосанітарні заходи;

б) вживає заходів щодо охорони території України від занесення регульованих шкідливих організмів;

в) вживає заходів щодо виявлення, локалізації та ліквідації регульованих шкідливих організмів;

г) вживає заходів щодо запобігання проникненню регульованих шкідливих організмів у зони, вільні від таких регульованих шкідливих організмів, на території України;

г) організовує впровадження екологічно безпечних для людини і довкілля методів та заходів щодо захисту рослин;

д) проводить навчання з питань безпечного поводження з пестицидами та видає посвідчення про право роботи з пестицидами.

2) у встановленому порядку здійснює:

а) державний контроль та нагляд, інспектування та моніторинг відповідної території, об'єктів регулювання;

б) нагляд за розвитком, поширенням і шкодочинністю шкідливих організмів та розроблення разом із науково-дослідними установами прогнозів розвитку і поширення шкідливих організмів;

в) інформування про наявність і розвиток шкідників, хвороб і бур'янів, хід робіт із захисту рослин;

г) перевірки за додержанням підприємствами, установами, організаціями вимог законодавства щодо захисту лісів від шкідливих організмів, додержанням технологій та регламентів застосування засобів захисту рослин;

г) видачу фітосанітарних сертифікатів, фітосанітарних сертифікатів на реекспорт та карантинних сертифікатів відповідно до фітосанітарних заходів;

3) здійснює державний контроль за:

а) дотриманням карантинного режиму і проведенням фітосанітарних заходів із карантину рослин при вирощуванні, заготівлі, вивезенні, ввезенні, транспортуванні, зберіганні, переробці, реалізації та використанні об'єктів регулювання;

б) використанням біологічних контрольних організмів;

в) виконанням фітосанітарних заходів;

г) обігом пестицидів і агрохімікатів;

г) відповідністю встановленим законодавством вимогам щодо якості засобів захисту рослин, у тому числі пестицидів, які завозяться в Україну, а також за додержанням регламентів їх застосування;

д) наявністю посвідчення про право роботи з пестицидами у осіб, діяльність яких пов'язана з транспортуванням, зберіганням, застосуванням, торгівлею пестицидами, у тому числі з організацією робіт із зберігання та/або застосування пестицидів або проведенням робіт з їх транспортування, зберігання, застосування, а також з торгівлею пестицидами;

е) дотриманням регламентів зберігання, транспортування, торгівлі та застосування засобів захисту рослин;

є) проведенням підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами нагляду за фітосанітарним станом рослин сільськогосподарського та іншого призначення, багаторічних і лісових насаджень, дерев, чагарників, рослинності закритого ґрунту, місць зберігання та переробки продукції рослинного походження, а також захистом їх від шкідливих організмів, додержанням технологій та регламентів застосування і торгівлі засобами захисту рослин;

ж) вмістом залишкової кількості пестицидів, агрохімікатів та важких металів у поверхневих водах, призначених для сільськогосподарських потреб, ґрунті на землях сільськогосподарського призначення;

з) проведенням профілактичних та винищувальних заходів щодо боротьби зі шкідниками у місцях зберігання запасів продукції рослинного походження;

и) дотриманням вимог законодавства щодо забезпечення належної якості та безпеки засобів захисту рослин (пестицидів та агрохімікатів), у тому числі діючих речовин;

і) діяльністю розсадників, державних сортодільниць, оранжерей і теплиць, діяльність яких пов'язана з обігом рослин;

ї) проводить екологічне та економічне обґрунтування доцільності захисту рослин від шкідливих організмів;

й) у встановленому порядку організовує та здійснює державний контроль за своєчасним проведенням підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами заходів щодо захисту рослин, додержанням регламентів застосування засобів захисту рослин, вмістом у сільськогосподарській продукції та сировині рослинного походження залишкової кількості пестицидів, агрохімікатів та важких металів.

5) Здійснює заходи щодо поширення серед громадян інформації у сфері карантину та захисту рослин.

6) У встановленому порядку вносить подання до відповідних органів виконавчої влади про запровадження та скасування карантинного режиму або особливого режиму захисту рослин.

7) Веде баланс потреб у засобах захисту рослин за асортиментом і обсягами їх виробництва в Україні та закупівлі за імпортом.

9) Координує діяльність державних фітосанітарних інспекторів.

10) Сприяє постійному навчанню та підвищенню кваліфікації державних фітосанітарних інспекторів.

2. У сфері насінництва та розсадництва:

1) здійснює державний нагляд (контроль) за:

а) діяльністю суб'єктів усіх форм власності і господарювання у сфері насінництва та розсадництва (включаючи лісове, квітково-декоративне насінництво та розсадництво, насінництво картоплі, овочевих, баштанних, плодкових і горіхоплідних культур та розсадництво плодкових, ягідних, горіхоплідних культур, винограду та хмелю), садівництва та лісових насаджень, які займаються виробництвом, заготівлею, обробкою, розмноженням, зберіганням, реалізацією і використанням насіння та садивного матеріалу рослин, а також за умовами вирощування садивного матеріалу, заготівлею, обробкою, розмноженням, зберіганням, реалізацією та використанням насіння і садивного матеріалу; дотриманням технології виробництва на етапах вирощування, збирання і післязбиральної обробки насіння і садивного матеріалу;

б) дотриманням сортових та посівних якостей насіння, що реалізується суб'єктами оптової та роздрібної торгівлі;

в) дотриманням суб'єктами насінництва та розсадництва державних стандартів, інших нормативних документів, веденням документації сортових посівів і насаджень, ділянок гібридизації насіння і садивного матеріалу, правильного відбору проб та вибірок для визначення якостей насіння і садивного матеріалу, оформлення документів на посівні та сортові якості насіння і садивного матеріалу, за введенням насіння і садивного матеріалу в обіг;

г) сертифікацією насіння і садивного матеріалу;

г) дотриманням заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин під час створення, дослідження та практичного використання генетично модифікованих організмів у відкритих системах на підприємствах, в установах і організаціях агропромислового комплексу незалежно від їх підпорядкування і форм власності.

3. У сфері охорони прав на сорти рослин, у встановленому порядку здійснює державний нагляд (контроль) за:

1) дотриманням юридичними та фізичними особами вимог законодавства з охорони прав на сорти рослин у сфері виробництва, використання, зберігання, реалізації та розмноження сортів рослин;

2) збереженістю сортів рослин;

3) веденням первинного насінництва власниками майнових прав інтелектуальної власності та підтримувачами сортів рослин;

4) проведенням експертизи заявки на сорти рослин;

5) ввезенням в Україну садивного матеріалу (насіння) незареєстрованих в Україні сортів рослин;

б) дотриманням особистого немайнового права авторства на сорт, майнового права власника сорту, права попереднього користування і права при відновленні прав на сорт, права на поширення сорту в Україні.

4. У сфері контролю за якістю зерна та продуктів його переробки:

1) здійснює державний контроль за дотриманням зерновими складами регламенту зберігання зерна та продуктів його переробки у процесі зберігання зерна та продуктів його переробки;

2) здійснює державний контроль за якістю зерна та продуктів його переробки;

3) забезпечує проведення експертизи зерна та продуктів його переробки, а також приймає висновки щодо можливості їх подальшого використання або знищення.

5. Проводить арбітражне (експертне) визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу за заявою споживача або суб'єкта насінництва та розсадництва;

6. При здійсненні заходів державного нагляду (контролю) у сферах насінництва та розсадництва, ГМО у відкритих системах, охорони прав на сорти рослин, якості зерна та продуктів його переробки проводить відбір контрольних проб насіння та садивного матеріалу, зразків зерна та рослин.

7. Здійснює нагляд за знищенням насіння, яке не може бути використане на посів, продовольчі, кормові та інші цілі, та садивного матеріалу, який не може бути використаний для створення багаторічних насаджень або в інших цілях;

8. Здійснює визначення та аналіз обсягів виробництва та/або реалізації насіння і садивного матеріалу у суб'єктів господарювання незалежно від форми власності;

9. Здійснює контроль за використанням зразків насіння і садивного матеріалу, що ввозяться в Україну для селекційних, дослідних робіт і експонування, а також за врожаєм, що отриманий із таких зразків у Волинській області;

10. Здійснює визначення та аналіз строку провадження господарської діяльності із зберігання зерна та продуктів його переробки та обсягів зберігання зерна і продуктів його переробки.

11. Розглядає скарги, заяви і пропозиції громадян, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, органів місцевого самоврядування з питань, що відносяться до компетенції Управління.

12. Здійснює у встановленому порядку заходи щодо накладення на суб'єктів господарювання стягнень відповідно до чинного законодавства, та притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності, винесення розпоряджень (приписів) щодо усунення виявлених порушень.

13. Забезпечує належний рівень діловодства, службової таємниці з питань, які належать до його компетенції.

14. Здійснює та виконує інші завдання, функції та обов'язки в межах повноважень, визначених законами України та іншими актами.

III. ПРАВА УПРАВЛІННЯ

1. Порушувати питання перед начальником Головного управління щодо залучення до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань

учених і фахівців (за їх згодою), спеціалістів органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками), представників інститутів громадянського суспільства (за їх згодою).

2. Поручувати питання перед начальником Головного управління щодо одержання в установленому законодавством порядку інформацію, документи і матеріали від державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності та їх посадових осіб.

3. Брати участь у нарадах, семінарах, конференціях, а також у роботі робочих груп з питань, що відносяться до компетенції Головного управління та Управління.

4. Користуватися відповідними інформаційними базами даних державних органів, державними, в тому числі урядовими системами зв'язку та іншими технічними засобами.

5. Фіксувати процес здійснення планового (позапланового) заходу чи кожен окрему дію за допомогою засобів відеотехніки.

6. Реалізовує в межах повноважень Управління інші права, визначені законами та Положенням про Головне управління.

IV. НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ

1. Управління очолює начальник, який за посадою є Головним державним фітосанітарним інспектором Волинської області та призначається на посаду начальником Головного управління за погодженням з Головою Держпродспоживслужби та звільняється з посади начальником Головного управління відповідно до вимог діючого законодавства шляхом видачі відповідного наказу. Посада належить до посад державної служби категорії «Б».

2. На посаду начальника Управління призначається особа, яка вільно володіє державною мовою та якій присвоєно ступінь вищої освіти не нижче магістра, має досвід роботи на посадах державної служби категорії «Б» чи «В» або досвід служби в органах місцевого самоврядування, або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ чи організацій незалежно від форми власності не менше двох років, з урахуванням встановлених спеціальних вимог.

3. Підпорядковується начальнику Головного управління та безпосередньо підпорядковується заступнику начальника Головного управління, який здійснює контроль та координацію діяльності Управління відповідно до розподілу обов'язків.

4. Начальник управління в межах своїх повноважень:

- 1) здійснює керівництво та організацію діяльності Управління;
- 2) забезпечує ефективне виконання покладених на Управління завдань щодо реалізації державної політики з питань, що належать до компетенції Управління;

3) визначає обов'язки керівників структурних підрозділів Управління відповідно до завдань у відповідній сфері, визначених Положенням про Головне управління та цим Положенням;

4) розподіляє роботу між керівниками структурних підрозділів Управління відповідно до їх посадових інструкцій, контролює її виконання;

5) візує документи, пов'язані із діяльністю Управління;

6) проводить особистий прийом громадян;

7) подає пропозиції начальнику Головного управління, погоджені із безпосереднім керівником щодо переведення, звільнення працівників Управління, їх заохочення або притягнення до відповідальності згідно з діючим законодавством України;

8) розробляє проекти наказів, інших документів у межах та у сфері компетенції Управління;

9) забезпечує службову дисципліну підпорядкованих йому працівників Управління;

10) виконує іншу роботу (доручення) в межах повноважень Управління та виконує завдання, функції і обов'язки, визначені посадовою інструкцією начальника Управління, іншими розпорядчими документами Головного управління.

5. У разі тимчасової відсутності начальника Управління (відрядження, тимчасова непрацездатність, відпустка або інші поважні причини) та якщо начальником Головного управління не прийнято іншого рішення щодо порядку заміщення, обов'язки начальника Управління виконує заступник начальника Управління фітосанітарної безпеки – начальник відділу карантину рослин або заступник начальника Управління фітосанітарної безпеки – начальник відділу фітосанітарних заходів на кордоні, які за посадою є заступниками Головного державного фітосанітарного інспектора Волинської області.

6. Начальник Управління є відповідальною особою за виконання Управлінням завдань, функцій та обов'язків.

V. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

1. Управління у своїй роботі взаємодіє з усіма структурними підрозділами Головного управління у межах функціональних обов'язків.

2. Покладання на Управління обов'язків, не передбачених Положенням про Головне управління, цим Положенням, що не відносяться до повноважень та компетенції Управління, не допускається, крім випадків, передбачених законом.

**В.о. начальника управління
фітосанітарної безпеки
Головного управління
Держпродспоживслужби
у Волинській області**

Світлана РАБЧЕВСЬКА

